

Sygn. akt I CSK 815/15

POSTANOWIENIE

Dnia 22 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa T. W. i I. S. W.

przeciwko Gminie B.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 września 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powodów

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 6 marca 2015 r., sygn. akt VI ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powodów solidarnie na rzecz strony pozwanej kwotę 3600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 6 marca 2015 r. Sąd Apelacyjny w (...) w wyniku apelacji strony pozwanej zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji, zasądzający od pozwanej na rzecz powodów kwotę 374 625 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 5 listopada 2007 r., w ten tylko sposób, że datę początkową płatności odsetek określił na dzień 23 grudnia 2013 r. i oddalił powództwo w zakresie żądania odsetek za okres od dnia 5 listopada 2007 r. do dnia 22 grudnia 2013 r. Oddalił apelację pozwanej w pozostałej części i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny uznał, że rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji o dacie początkowej ustawowych odsetek narusza art. 481 § 1 i 2 w zw. z art. 363 § 2 k.c., bowiem zasądzenie odszkodowania należnego na podstawie art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm., obecnie jedn. tekst: Dz. U. z 2015 r., poz. 199 ze zm. - dalej: „u.p.z.p.”) według cen z daty wyrokowania, uzasadnia zasądzenie ustawowych odsetek także od tej daty, gdyż dopiero wówczas strona pozwana pozostawała w opóźnieniu. Zasady tej nie zmienia art. 37 ust. 9 u.p.z.p., który dotyczy dochodzenie odszkodowania w trybie administracyjnym.

W skardze kasacyjnej powodowie jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazali przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Jako istotne zagadnienia prawne przedstawili cztery pytania dotyczące wykładni i stosowania art. 37 ust. 9 u.p.z.p. oraz art. 363 § 2 k.c. sprowadzające się do kwestii w jakiej dacie powinna być określana wysokość odszkodowania należnego na podstawie art. 36 ust. 1 u.p.z.p. i od jakiej daty powinny być naliczane ustawowe odsetki od tak ustalonego odszkodowania zasądanego wyrokiem sądu.

Zdaniem powodów skarga kasacyjna jest także oczywiście uzasadniona, gdyż Sąd Apelacyjny wyraził rażąco i oczywiście wadliwy pogląd przyjmując, że w postępowaniu przez sądem art. 37 ust. 9 u.p.z.p. nie obowiązuje.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem Sądu Najwyższego istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie

powstałe na tle określonych przepisów prawa, wywołujące poważne wątpliwości, kontrowersje lub rozbieżne oceny prawne, a mimo to nie rozstrzygnięte jeszcze przez Sąd Najwyższy, choć jest to konieczne nie tylko do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy lecz także dla rozwoju judykatury (porównaj między innymi postanowienia z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002/1/11, z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05 i z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, nie publ.). Chodzi zatem o poważne i istotne zagadnienie prawne o charakterze ogólnym i uniwersalnym, nie rozwiązane jeszcze przez Sąd Najwyższy.

Natomiast skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., jeżeli w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej bez potrzeby głębszej analizy i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004/6/100, z dnia 10 stycznia 2003 r. VCZ 187/02, OSNC 2004/3/49 i z dnia 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07, nie publ.).

W świetle takiego rozumienia obu powyższych przesłanek przedsądu, nie mogą one jednocześnie stanowić skutecznej podstawy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jeżeli dotyczą tej samej kwestii. Innymi słowy nie może być oczywiście uzasadniona skarga kasacyjna zarzucająca oczywiste naruszenie określonego przepisu prawa, jeżeli w tej samej skardze jako podstawę wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania wskazano także istotne zagadnienie prawne występujące na tle tego samego przepisu. Jeżeli bowiem na tle przepisu powstało istotne zagadnienie prawne, to jego naruszenie przez Sąd nie może mieć charakteru oczywistego, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Jeżeli natomiast naruszenie to było rzeczywiście oczywiste, to niewątpliwie nie może na tle tego przepisu występować istotne, jeszcze nie rozwiązane zagadnienie prawne, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Już tylko z tych przyczyn nie może być skuteczny wniosek powodów o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, oparty na twierdzeniu, że na tle art. 37 ust. 9 u.p.z.p. powstały wskazane przez nich istotne zagadnienia prawne i jednocześnie na twierdzeniu, że skarga jest oczywiście uzasadniona z powodu

oczywistego naruszenia powyższego przepisu przez Sąd Apelacyjny w zakresie wskazanym w jednym z zagadnień prawnych.

Niezależnie od tego trzeba wskazać, że zagadnienia przedstawione przez skarżących były już przedmiotem rozważań i wypowiedzi Sądu Najwyższego w wyrokach z dnia 24 czerwca 2015 r. II CSK 569/14 i z dnia 29 września 2015 r. II CSK 653/14 (nie publ.), a w ogólniejszej kwestii daty wymagalności świadczenia, którego wysokość ustalona została według cen z daty wyrokowania Sąd Najwyższy wypowiedział się między innymi w uchwałach z dnia 31 stycznia 1994 r. III CZP 184/93 i z dnia 19 marca 1998 r. III CZP 72/97, OSNC 1998/9/133 oraz w wyrokach z dnia 11 lutego 2010 r. I CSK 262/09, z dnia 17 czerwca 2010 r. III CSK 308/09, z dnia 7 lipca 2011 r. II CSK 635/10 i z dnia 14 marca 2014 r. III CSK 152/13, nie publ.). Nie są to więc istotne zagadnienia prawne nie rozstrzygnięte jeszcze przez Sąd Najwyższy. Należy też stwierdzić, że rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego nie pozostaje w oczywistej sprzeczności z powyższymi orzeczeniami.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.